

Integrarea permanentă a mediului online în învățământ

DOI : 10.46522/S.2023.S2.4

Eric-Adrian VASILE CRISTEA

University of Arts Târgu Mureș

ericadrian2000@yahoo.com

Abstract: The Permanent Integration of Online Teaching in Pedagogy

This article talks about how online medium is very useful and should become an even more integral part of teaching. Many theoretical subjects being able to be taught to students with the same efficiency regardless if it is done in person or via online. Such a permanent integration will take time and teachers will need to start to be taught the usage of computer to a greater extent so that they will encounter less impediments in online teaching, but like any major or minor reforms in pedagogy there's more things to address and more people should give their take on it.

Key words: *innovation; technology; modernization; integration; transition.*

Mediul online a adus o schimbare semnificativă în modul în care interacționăm și ne conectăm cu ceilalți. Însă, acesta poate avea și un impact negativ asupra caracterului social al indivizilor. Într-o lume dominată de tehnologie, mediul online poate izola persoanele unele de altele. Comunicarea prin intermediul rețelelor sociale poate crea o senzație de conexiune, dar aceasta este, de cele mai multe ori, una superficială. În loc să ne ajute să ne dezvoltăm relații autentice, mediul online poate să împiedice realizarea unor legături sociale concrete.

Deși utilizarea tehnologiei în procesul de învățare poate fi utilă, un mediu unde profesorul se cunoaște bine cu elevii decurge mai optim. Atunci când relația este personală, elevii se simt mai încrezători să întrebe și să primească feedback din partea profesorului. Un astfel de mediu încurajează și participarea activă în cadrul lecțiilor.

În schimb, mediul online poate face ca relația profesor-elev să devină impersonală. Comunicarea prin intermediul e-mail-urilor și al platformelor de învățare poate face ca elevii/studentii să nu mai aibă oportunitatea de a interacționa cu profesorul în mod direct suficient de frecvent. În astfel de cazuri, elevii pot fi tentați să se îndepărteze de procesul de învățare și să devină mai puțin implicați în ceea ce se întâmplă în cadrul

lecțiilor. Cu toate acestea nu înseamnă că trebuie să ne temem de mediul online, ci să învățăm cum să îl folosim.

Unul dintre cele mai evidente avantaje ale mediului online este comoditatea. Studenții pot participa la cursuri din confortul propriei case, fără a fi nevoiți să se deplaseze la o clasă fizică. Acest lucru este foarte important, în special, pentru cei care locuiesc în zone îndepărtate sau pentru cei care au un program încărcat și nu au timp să meargă la cursuri în mod regulat.

O altă caracteristică importantă a mediului online este arhivarea fiabilă. Toate materialele didactice și sesiunile de curs pot fi înregistrate și stocate pentru a fi accesate ulterior lucru care elimină riscul pe care îl prezintă caietele fizice prin deteriorarea sau pierderea acestora. Această opțiune este utilă pentru studenți, deoarece le permite să se întoarcă la materialele de învățare și să le revadă ori de câte ori este nevoie fără să depindă de o multitudine de materiale fizice. De asemenea, această opțiune ajută la menținerea unui proces de învățare continuu, în cazul în care există întreruperi neprevăzute în programul de studiu

Însă mai există câteva dezavantaje în afară de cel menționat anterior:

Unul din acestea este faptul că orice subiect sau materie care necesită mișcare, cum ar fi dansul sau teatrul, nu poate fi făcut cu eficiență. Elevii nu vor putea beneficia de experiența practică și de feedback-ul oferit de un instructor sau de un coleg de clasă.

Un alt dezavantaj este calitatea audio, care poate fi redusă în timpul sesiunilor online. Această problemă poate fi cauzată de o serie de factori, cum ar fi internet slab, probleme cu echipamentul sau probleme cu software-ul folosit pentru a furniza instruirea.

În ultimul rând, învățarea online poate fi afectată de probleme tehnice sau de conexiune. Acest lucru poate duce la întârzieri în timpul sesiunilor de curs sau la pierderea totală a conexiunii.

Materiile care pot fi predate online sunt cele care au în principal specific teoretic și mai puțin cele care țin de practică. Acestea includ subiecte precum matematica, informatica, limba engleză sau alte limbi străine. În cazul acestor materii, instruirea se bazează în mare măsură pe prezentări, teste și evaluări scrise. Acest lucru face posibilă predarea și învățarea online, fără nevoia unui contact fizic direct între profesor și elev. Cu toate acestea, când se efectuează evaluarea elevilor, aceasta ar trebui făcută în planul fizic.

Integrarea mediului online în sistemul de învățământ reprezintă o evoluție inevitabilă, care își face simțită prezența din ce în ce mai mult. Chiar dacă la început a existat o oarecare reticență în privința utilizării acestei metode, în prezent această ezitare a dispărut, iar online-ul a devenit un instrument indispensabil în procesul de învățare.

În ceea ce privește pregătirea cadrelor didactice, aceasta reprezintă o componentă esențială în procesul de integrare a mediului online în sistemul de învățământ. Astfel, pregătirea acestora în competențe digitale trebuie să depășească minimumul necesar pentru a se simți confortabil în mediul online. Este necesară o pregătire adecvată care să

permită cadrelor didactice să se adapteze la noile tehnologii și să ofere elevilor/studentilor cele mai bune metode de învățare.

Un alt aspect important este dezvoltarea de metode clar definite de predare online și integrarea acestora în curriculum. Aceste metode trebuie să fie adaptate la specificul fiecărei materii și să se concentreze pe avantajele pe care mediul online le oferă. În acest fel, elevii vor putea să învețe într-un mod interactiv, care să le permită să-și dezvolte abilitățile și cunoștințele cu mult mai multă ușurință. Spre exemplu la o materie precum matematica există o multitudine de programe grafice precum Photoshop și Paint care pot fi utilizate cu ușurință pentru a preda atâta timp cât cadrul didactic știe să le folosească.

În ceea ce privește nivelul de învățământ, integrarea mediului online ar trebui să fie mai accentuată în învățământul superior, iar în cel inferior, păstrată în proporții mai mici, mai ales la nivelul gimnazial și primar. În învățământul superior, online-ul poate oferi acces la o gamă largă de cursuri și programe de învățare, făcându-le disponibile pentru studenți indiferent de locație sau de alte restricții. Însă, la nivelul gimnazial și primar, utilizarea mediului online în proporții mari poate fi un detriment din punct de vedere social, deoarece copii se află încă în proces de dezvoltare și nu este indicat ca participarea lor într-un mediu deschis să fie limitată pentru a nu apărea probleme de anti-sociabilitate pe viitor.

Sunt câteva teorii foarte populare ce vorbesc despre modul în care se poate absorbi informația. Pe aceste teorii mi-am bazat punctul de vedere când vine vorba de predarea online și de ce aceasta este posibilă și uneori chiar optimă:

Behaviourism (învățarea prin comportament și urmarea exemplului)

Perspectiva behavioristă asupra învățării descrie modul în care cursantul online observă informația, aplică cunoștințele în practică și primește feedback ca recompensă. Behaviorism se concentrează pe comportamentul observabil fără a lua în considerare motivația sau alte procese mentale (Carlile și Jordan 1996). Acesta s-a dezvoltat dintr-o serie de studii experimentale cu animale, inclusiv celebrul câine al lui Pavlov și a progresat către experimente cu șobolani, porumbei și animale mai complexe. Argumentează că poți „condiționa” sau antrena orice organism, inclusiv ființele umane, cu condiția să te gândești foarte atent la aspectele-cheie ale condiționării. Aceste aspecte includ obținerea de către tine, antrenorul, a unei viziuni clare asupra comportamentului pe care dorești să-l schimbi (introducere, consolidare sau eliminare), secvențierea evenimentelor sau „stimulilor” pentru a aduce această schimbare, asocierea sau legătura dintre stimuli și răspunsul subiectului și importanța recompensei sau pedepsei în motivarea cursantului (recompensă).

Una dintre implicațiile behaviorismului este că elevul sau subiectul este complet pasiv, iar tu, în calitate de profesor sau mai corect spus „antrenor”, deții cheia succesului în învățare. Acest lucru este demonstrat de Tyler, behavioristul american, care a fost responsabil pentru instruirea eficientă în masă în timpul celui de-al Doilea

Război Mondial. Când a fost chemat să ofere sfaturi guvernului american în 1947 cu privire la scăderea standardelor în școlile publice americane, el a declarat că problema era cu profesorii care nu puteau predă și nu erau conștienți de principiile sau strategiile de predare. Cartea sa despre principiile designului curriculumului a avut ca scop corectarea acestei lacune.

Influența behaviorismului asupra educației a fost atât malefică, cât și benefică. La cel mai sinistru nivel, behaviorismul presupune genul de manipulare autoritară a oamenilor pe care o găsești implicit în felul de „condiționare“ pe care Anthony Burgess a atacat-o în cartea sa „Portocala mecanică“. Behaviorismul lasă puțin loc pentru creativitate, învățare independentă sau pentru conceptul de minte în general.

În favoarea sa, behaviorismul se bazează pe aspecte practice care sunt eficiente. Acestea includ importanța repetiției în învățare, prezentarea stimulilor puternici și variați (evitarea plictiselii în grup), planificarea atentă și secvențierea evenimentelor de învățare și specificarea obiectivelor de învățare realizabile și verificabile sub forma de rezultate de învățare.

Unele dintre dezvoltările cheie în planificarea curriculumului modern au rădăcini în behaviorism. În anii 1950, Bloom a categorizat diferitele lumi ale învățării în domeniile cognitive, afectiv și psihomotor, așa cum se demonstrează în comportamentul observabil. Scrierea obiectivelor sau scopurilor sub forma de rezultate de învățare tangibile este o consecință a gândirii behavioriste. În ceea ce privește planificarea și livrarea învățării, specificarea a ceea ce ar trebui să se întâmple în orice secvență de învățare, așa cum este furnizat de Gagne, este încă foarte influent în lumea instruirii.

Cognitivism (Predare bazată pe partea cognitivă a creierului)

Teoreticienii învățării cognitive susțin că cunoștințele sunt dobândite din interiorul minții. O teorie cognitivă pretinde că pentru ca învățarea să aibă loc, elevul trebuie să-și construiască cunoștințele și că prin această experiență ei pot crea schemele (reprezentări mentale), care sunt schimbate, extinse și înțelese prin procese complementare de asimilare și adaptare în învățare. Bower și Hilgard (1981) subliniază că elevii folosesc cunoștințele dobândite pentru a-i ajuta să înțeleagă fenomenele pe care inițial le consideră a fi fără structură sau nediferențiate când participă la învățare. Un mediu favorabil pentru învățarea online este necesar pentru a permite elevilor să fie curioși și dornici să învețe. Prin susținerea unei abordări cognitive a învățării, se acceptă că învățarea implică un anumit stadiu de disconfort și că este necesar ca elevul să interpreteze informațiile. Starea de dezechilibru este creată atunci când elevului i se prezintă informații care intră în conflict cu schemele lor existente. Această stare este rezolvată atunci când informațiile sunt fie adaptate la noua situație (adaptare) și schemele sunt modificate, fie noile experiențe sunt incorporate (asimilate) într-un fel în prelucrarea mentală a elevilor. Acest lucru este semnificativ deoarece se poate deduce că comportamentul unei persoane nu este previzibil și, prin urmare, nu se poate

presupune sistematică, doar pentru că un comportament este afișat (prezența elevului online), a avut loc învățarea (dobândirea de cunoștințe).

Cel care a venit cu teoria de behaviorism a fost John B. Watson. Watson a argumentat că conceptul de conștiință derivă din inventarea sufletului de către strămoșii le-neși dar isteți, care au descoperit că pot manipula oamenii prin teama de supranatural. Atât în ediția din 1924, cât și în cea din 1930 a lucrării „Behaviorism“, a fost „Venirea behavioriștilor“ care a început să corecteze lucrurile prin eliminarea sufletului, conștiinței și a altor termeni subiectivi fictivi, astfel oferind o psihologie „atât de obiectivă ca baseball-ul“. Presupunerea că avem minți care conduc mașinile noastre corporale este o psihologie populară pură. Watson nu a susținut niciodată că mințile există, dar nu sunt obiective și, prin urmare, nu pot fi studiate. Această neînțelegere a persistat timp de un secol. El a spus, de fapt că nu există „mintea!“ Există activități precum vederea, auzirea, ascultarea, amintirea și imaginația, dar ele constituie o „minte“ separată de corp? Watson a subliniat în mod repetat că distincția minte/corp este una falsă, scriind că „Cu siguranță, nimeni nu ar putea fi vreodată suficient de îndrăzneț sau iresponsabil pentru a pune la îndoială existența minții sau faptul că aceasta este alcătuită din unități conștiente. Și totuși, asta a fost ceea ce a făcut Behavioristul.“ Noi nu studiem Iepurașul de Paște (sau mintea) deoarece nu există profit în a studia lucruri care există doar sub forma cuvintelor. Distincția minte/corp a fost inventată de sălbatici și, deși incoerentă, a fost transmisă ca o înțelepciune populară care este credibilă doar pentru că ne este bătută în cap prin limbajul nostru. Credința culturală în minte și corp nu face ca mințile să existe. Similar, cuvântul „senzație“ înseamnă ceva? Dacă nu, de ce să încercăm să analizăm experiența noastră în senzații? Sau, așa cum Watson a îndemnat, ar trebui să studiem condițiile care produc rapoarte despre „roșu“ și gama de stimulente la care suntem sensibili și condițiile care cauzează confuziile între roșu/verde, așa cum a făcut el cu o varietate de subiecți animalii (Malone 2017)? Chiar vrem să auzim descrierea ta a senzației de „roșu“ sau descrierea mea a senzației clopotului? Dar asta era psihologia în 1913.

Constructivism (Constructivismul)

O altă școală de gândire în învățare care există este perspectiva constructivistă, care descrie învățarea ca, construirea cunoștințelor. Constructivismul se concentrează pe înțelegerea informației. O componentă importantă a constructivismului este socializarea; cum interacționăm cu lumea, ce lentilă purtăm în calitate de învățători și ce mediu spune despre modul în care învățăm și dăm sens la ceea ce învățăm. Orientarea teoretică constructivistă susține că cunoștințele sunt dobândite experiențial și sunt mediate de înțelegerea noastră anterioară. Se bazează pe credința că învățăm prin faptul de a face în loc să observăm, și că cunoașterea se construiește pe baza învățării anterioare. Se crede că constructivismul reprezintă procesul în care dăm informației înțeles și valoare. Acesta este procesul în care construim și relaționăm informațiile din schemele noastre în ceea ce face sens în lumea în care trăim. Procesul de învățare online nu este static și nu se întâmplă fără participarea noastră. Relevanța este dată schemei noastre prin cultura și

limba noastră. Împreună, punctele de vedere cognitiviste/constructiviste consideră educația ca fiind o experiență personală semnificativă ca bază a cunoștințelor și învățării (Brent 1996). Pentru elevul online, sensul este construit într-un context al experienței personale, implicit ancorat în limbaj, cultură și experiențele sociale ale individului respectiv. Cunoașterea și, prin urmare, învățarea sunt încorporate în „sinele care trăiește experiența.” Este participarea noastră activă la procesul de învățare online care se atribuie pentru a da sens cunoștințelor, ceea ce este diferit de teoria comportamentală a reflectării informațiilor înapoi, care nu arată neapărat înțelegere și cunoaștere. Ca designer instrucional, mă găsesc întrebându-mă și răspunzând la întrebarea pedagogică: „Ce doriți ca studenții dvs. să știe, să facă și să creadă ca rezultat al experiențelor de instruire din fiecare unitate?” deoarece acest aspect este crucial pentru conceptualizarea cu succes a cursului online și pentru învățare și predare. Apoi, trebuie să găsim strategii de predare, conținutul exact și metoda corectă de evaluare pentru a evalua și îmbunătăți învățarea. Alinierea proceselor de predare și învățare (conținut și practică de predare) necesită o abordare care integrează teoriile de învățare care promovează învățarea pentru o audiență diversă de elevi online. Faptul de a fi adaptabil și deschis la partajarea strategiilor de predare necesită ca facilitatorii online să aprecieze beneficiile teoriei și să exploreze multiple abordări ale învățării atunci când folosesc tehnologii educaționale. În facilitarea online, facilitatorul este interesat de implicarea reciprocă și de modalitățile de adoptare a strategiilor de învățare colaborativă. Felul în care studenții înțeleg traseul de învățare pe care trebuie să-l urmeze pentru cursul online și felul în care participă cu colegii și cu materialele de învățare online devin factori critici de succes pentru învățarea auto-dirijată și în grup. Elevii online sunt implicați în crearea propriilor lor educații unice, deoarece navigarea în propriul lor proces de învățare se bazează pe cunoștințele anterioare, așa cum este cazul cognitivismului, și pe capacitatea de a utiliza instrumente tehnologice educaționale. În mediul online de predare și învățare, rolul culturii ca modalitate de transmitere socială și de învățare este central pentru o structură de creare a sensului partajat, susținând că prin angajare, elevii își interiorizează modelele de lucru ale lumii. Învățarea contextuală oferă elevului oportunitatea de a învăța și de a-și crea sens din propriile sale experiențe (prin gândire și acțiune, limbaj și cultură) în „viața reală”. Conform lui Wenger (1998), angajarea umană cu lumea este un proces de negociere a sensului; în felul în care experimentăm lumea și ne angajăm cu ea. Când se aplică la sistemele sociale, cantitatea de sprijin pentru învățarea online și experiențele anterioare ale elevilor online cu tehnologiile vor afecta modul în care studenții se percep pe sine ca învățători, pe măsură ce adoptă moduri de a face și de a fi într-un nou mediu de învățare. Într-un mediu de învățare online, de exemplu, învățarea trebuie să fie proiectată într-un mod care să adauge valoare procesului de învățare online pentru fiecare experiență unică a elevului. Pedagogia și tehnologia educațională trebuie să se alinieze pentru a crea oportunități pentru învățare să aibă loc; dacă elevul învață depinde de dorința sau de atitudinea sa față de procesul de învățare și de abilitatea de a aplica.

Cel care a fost pionierul teoriei constructiviste este Honebein P. C. Acesta descrie paradigma filosofică constructivistă ca o abordare care afirmă că oamenii își construiesc

propria înțelegere și cunoaștere a lumii prin experiența lucrurilor și reflectarea asupra acestor experiențe. Se bazează pe analogia sau premisa că oamenii formează sau construiesc mare parte din ceea ce învață prin experiență. Astfel, pentru constructivist, construirea de sens este învățare; nu există alt fel. Acest lucru anulează conceptul tradițional de învățare într-un mod de „învățare pasivă, reținere și uitare“, astfel, învățarea datorită examenului cu mai puțină sau fără motivație pentru aplicarea experienței învățate în mediul real.

Filosofia constructivistă prezintă ideea că învățarea nu se întâmplă doar din metoda tradițională în care profesorii stau în fața clasei și predau. Cu toate acestea, pentru constructiviști, învățarea se produce doar atunci când elevul descoperă cunoștințele prin spiritul de experimentare și acțiune (Mustafa și Suna, 2007). Filosofia din spatele acestui tip de abordare este cel mai bine descrisă în citatul lui Confucius, renumitul filozof chinez: „Aud și uit. Văd și îmi amintesc. Fac și înțeleg.“ Care este înțelesul afirmației sale? Dacă profesorii hrănesc elevii cu cunoștințe așa cum face o mamă cu un copil care învață să mănânce singur, elevii vor rămâne mereu imaturi, fără capacitatea de a argumenta constructiv despre probleme și de a trage concluzii tentative despre situații. Acest lucru îi face să uite repede ce li s-a predat. Dacă asistă la desfășurarea fenomenului, pot să-și amintească prin activitatea senzorială a vederii. Cea mai bună opțiune pe care o cred și o propun filozofii constructiviști este angajarea completă a elevului în procesele de învățare și predare, astfel încât angajamentul să îi permită să descopere personal cunoștințele sau "adevărul".

În concluzie, mediul online poate avea atât avantaje cât și dezavantaje în procesul de învățare. Dacă este folosit în mod adecvat, mediul online poate fi un instrument valoros în educație și are un viitor strălucit. Integrarea permanentă a mediului online în învățământ poate îmbunătăți accesul la educație și poate oferi oportunități noi și inovatoare pentru elevi dar modul în care acesta trebuie integrat este încă un subiect ce trebuie discutat.

REFERINȚE

- BRENT, Wilson, 1996. *Constructivist learning environments: case studies in instructional design*. New Jersey: Englewood Cliffs, Educational Technology Publications.
- CARLILE, Orison, JORDAN, Anne, 2005. *It Works in Practice but Will It Work in Theory? The Theoretical Underpinnings of Pedagogy*. Dublin: AISHE.
- EARNEST, R. Hilgard, GORDON, H. Bower, 1981, *Theories of Learning*, India: Private Limited.
- HONEBEIN, P.C., 1996. *Seven goals for the design of constructivist learning environments*. Washington D.C: ICS Publications.
- MALONE, John C., 2017. *John B. Watson*. Tennessee: Springer International Publishing.

MUSTAFA, Dogru, SUNA, Kalender, 2007, *Applying the Subject "Cell" Through Constructivist approach during Science Lessons and the Teacher's View*, Ankara: University of Gazi.

WATSON, John B., 1924. *Behaviourism*. South Carolina.

WENGER, E., 1998, *Communities of practice: Learning, Meaning and Identify*, Cambridge: Cambridge University Press.